

KUMMA

NÄYTESIVUT

David O'Connell

HITULAISET YHDISTÄVÄT VOIMANSA

Tutustu kirjaan
verkkokaupassamme

1

Jalanjälkiä

Ketterä Itunen seisoi massiivisen jääseinämän juurella, nojautui siihen koko painollaan ja katseli, kuinka hänen hengityksensä pyörteili harsopilvinä ilmaan. Hän oli loppenut kavuttuaan alas jyrkkää, huurteista seinämää. Hänen isänsä laskeutui parhaillaan samaa reittiä, ja isän tummanruskea kovakuoriaistakki erottui selvästi jään valkeasta pinnasta. Hermostunut Ketterä seurasi, kuinka isä eteni rosoreunaiselta kielekkeeltä toiselle ja hapuili sopivia koloja ja ulkonemia suurilla, vahvoilla sormillaan.

”Edes hitulaisten ei kuuluisi työntää nenäänsä kaikkialle – ainakaan tänne”, hän marmatti.

”Aivan vasemmalla puolellasi on koukku”, Ketterä huikkasi. ”Jätin sen siihen sinua varten.”

”Nöyrimmät kiitokset, rakas tyttäreni”, isä ähisi

hampaidensa välistä ja huohotti äänekkäästi kurkottaesaan kohti pikkuruista metallikoukkua. ”Olen niin iloinen, kun saan nauttia asiantuntevasta seurastasi pikku huviretkellämme.”

Ketterä virnisti. Kiipeillessään hän sai aina lisävarmuutta hämähäkipuvustaan – Pesän klaanin hitulaisilla oli nimittäin tapana naamioitua hyönteisiksi tai muiksi ötököiksi. Hän oli kiivennyt edeltä kokeillakseen jään kestävyyttä. Ehdotus oli saanut isän murahtelemaan kiusaantuneesti, mutta siinä oli järkeä, sillä Ketterä oli heistä kahdesta huomattavasti kevyempi. Isä alkoi pikkuhiljaa luottaa hänen arvostelukykyynsä ja antoi hänen ottaa riskejä. Asetelma oli kuitenkin niin uusi, että Ketterä tiesi isän edelleen inhoavan sitä miltei yhtä suuresti kuin Ketterä nautti uudesta, vastuullisemmasta asemastaan. Tuntui mukavalta tietää, että häneen luotettiin. Se sai hänet tuntemaan itsensä aikuiseksi.

”Kas näin. Sehän kävi *helposti*.” Isä tömähti pehmeästi Ketterän viereen, ja hänen leveät jalkapohjansa upposivat kevyeen puuterilumeen, joka ympäröi heitä niin pitkälti kuin silmä kantoi. Autiossa maisemassa törrötti muutamia teräviä jäälohkareita, joita ympäröivät korkeat, hopeanhohoiset kalliit. Hento usva hunnutti horisontin. ”Olemme melkein perillä.” Isä osoitti matalaa kekoa, jonka sileät reunat hohtivat valkeina. ”Äitisi huomasi sen eilen keräilymatkal-

laan, muttei ehtinyt jäädä tutkimaan sitä tarkemmin.”

He etenivät varovasti liukkaalla jäällä ja välttelivät huolellisesti kinoksia, koska niiden alla saattaisi olla railoja, jotka nielaisisivat heidät saman tien. Ketterä ei voinut vastustaa kiusausta: hän pyöräytti lumipallon ja viskasi sillä edellä kulkevaa isäänsä.

”Keskity tehtävääsi, senkin hepuloiva haaveämpäri!” isä moitti ja pudisteli jäähilettä palttoostaan. Ketterä punastui häpeästä, kunnes tunsu rajun töytäyksen: lumipallo mäjähdi hänen poskeensa ja hajosi. ”Ja opettele heittämään”, isä hekotti. ”Ainakin ukollasi on edelleen parempi sihti kuin sinulla.”

Pian he seisoivat keon juurella. Isä otti takkinsa kätköistä metalliterän ja upotti sen mäen rinteeseen. Kukkula halkesi, kun hän kiskoi terää alaspäin, ja sen ohueen kuoreen puhkesi reikä. Siitä norui ulos kiinteitä, vihreitä, isän kämmenen kokoisia palloja, jotka kierivät heidän jaloissaan pitkin jäätikköä.

”Kätketty aarre”, isä myhäili. ”Herneitä. Kylmiä kuin kummituksen pusu.”

Ketterä värähti. Ei ollut kauaakaan siitä, kun hän oli kohdannut pari aavetta. He eivät sentään olleet vaihtaneet suukkoja, mutta yhtä kaikki hän oli joutunut aivan liian lähelle niitä. Yksi hänen tapaamistaan harvoista ihmisistä, roisto nimeltä Claudia Kavalisto, oli pannut

aavepalvelijansa toteuttamaan ilkeät käskynsä. Ketterä pelkäsi, ettei kohtaaminen jäisi viimeiseksi, mutta yritti olla miettimättä sitä liikaa.

”Eipä uskoisi, että on keskikesä”, hän sen sijaan totesi tähyillessään kalpeaa valoa, joka hohti kaukana heidän päänsä yllä. Hän pystyi melkein kuvittelemaan, että talvi-aurinko paistoi ja he vaelsivat karussa, jäisessä erämaassa eivätkä suinkaan pakastealtaan pohjalla McTavishin supermarketin kylmätuoteosastolla, jonka himmeään oranssit lamput roikkuivat pinttyneistä, muovisista katto-laatoista. Hän tiesi, että kaupan ulkopuolella oikea aurinko nousi parhaillaan ja enteili pitkää, lämmintä päivää niin hitulaisille kuin Jättiväellekin.

Äiti oli huomannut, että Jättiväen kaupan työntekijät tyhjensivät valtavia pakastimia sulatusta varten, ja jäähän oli kenenkään huomaamatta hautautunut hernepusi, joka olisi ensiluokkainen keräilykohde. Laskeutuminen pakastimeen oli konstikasta, etenkin kun sattui olemaan vain seitsemän senttiä pitkä, mutta ainakin Ketterä oli saanut jälleen tilaisuuden todistaa isälle kykynsä.

Hän riisui reppunsa ja otti sieltä foliolla vuoratun muovipussin. Siinä herneet pysyisivät viileinä, kunnes ne saataisiin kotiin kattilaan. Ketterä keräsi ne ripeästi, mutta täytettyään kassinsa hän huomasi äkkiä jotakin: jälkiä jäässä. Jalanjälkiä! Ja ilman muuta hitulaisjalan. Jäljet

kulkivat pakastimen seinustalla vähän matkan päässä heistä. Ketterä pukkasi hiljaa isäänsä ja osoitti jälkijonoa. Sen nähdessään isä rypisti otsaansa ja vilkuili nopeasti ympärilleen varmistaakseen, ettei näköpiirissä ollut muita.

”Voisivatko ne olla äidin?” Ketterä kuiskasi.

”Hän ei laskeutunut alas asti. Se olisi ollut kaltaisemme liian vaarallista ilman apuvoimia.”

He riensivät tutkimaan jälkiä tarkemmin.

”Katso tätä!” isä sanoi ja viittoi kohti tallottua jäähilelaikkua. Sen ympärillä lojui murtuneita jäänkappaleita. ”Siksi kulkija siis eksi tänne. Hän taisi pudota ainakin osan matkasta.”

”Luuletko, että heitä on enemmän kuin yksi?”

”Mahdollisesti. Tallatusta jäädästä on vaikea päätellä enempää.”

”He ovat taatusti Onkalon klaanista!” Ketterä huudahti. ”He ovat

ennenkin käyneet Jättiväen kaupungissa. Mutta miksi he tulivat tänne?”

”Lähistöllä on yksi Sokkelon päähaaroista. Ehkä he tutkivat hitulaisten tunneleita ja poikkesivat reitiltä etsiäkseen ruokaa, ja yksi heistä putosi vahingossa pakastimeen.”

Ketterä kurtisti otsaansa. Hänelle oli selvinnyt vasta muutamaa kuukautta aiemmin, etteivät he olleet maailman ainoat hitulaiset. Nyt hän tiesi, että heidän kaltaisiaan oli paljon, mutta heillä oli myös ongelmallinen historia. Kolmesta hitulaisklaanista Onkalon klaani oli epäystävällisin – etenkin sen jälkeen, kun Orren klaaniin kuuluva Murunokka-niminen hitulainen oli anastanut Onkalon kallisarvoisen Suuren jalokiven ja kivi oli joutunut Claudian käsiin. Syy oli vieritetty Ketterän ja hänen ystäviensä niskoilille! Kaikkien kolmen klaanin – Onkalon, Orren ja Pesän, johon Ketterä kuului – olisi pitänyt tehdä yhteistyötä, mutta Claudia oli kääntänyt hitulaiset toisiaan vastaan.

”He tulivat varmasti etsimään Suurta jalokiveä, jotta voisivat ottaa sen takaisin”, Ketterä sanoi.

”Mitä ikinä he aikovatkin, yksi asia on varma.”

”No mikä?”

”Ketterä, jäljet johtavat sisään mutta eivät ulos. *He ovat edelleen täällä...*”

2

Hyhmäiset hölmöt

”Meidän pitäisi etsiä heidät ja yrittää jutella”, Ketterä sihahti, kun he rynnivät hakemaan kassejaan.

”Eikä pitäisi.” Isä sulloi vielä muutaman herneen reppuunsa ja viskasi sen sitten kiireesti selkäänsä. ”On olemassa oikea aika ja paikka kotoisalle rupatteluhetkelle juusto-ananaskebabbin ja marjamehulasillisen ääressä. Se ei kuitenkaan ole hetki, jolloin kökötetään pakastimessa sotaisan, rotalla ratsastavan onkalo-olennon läheisyydessä.”

”Mutta nyt me voisimme ystäväystyä”, Ketterä intti. Isään hänen sanansa eivät tehneet minkäänlaista vaikutusta.

”Tule, Ketterä – häivytään. Turvallisuus on asetettava etusijalle. Miten kuuluu hitulaisten sääntö numero kaksi?”

”Älä tee mitään pahuksen idioottimaista.”

”Täsmälleen.”

Ketterä ymmärsi, että isää oli turha painostaa, kun tämän äänessä kajahti aavistus ukkosta. He seurasivat omia jälkiään takaisin seinämän juurelle. He olivat jo melkein perillä, kun kuulivat takaansa pehmeää tassutusta. Ketterä uskaltautui vilkaisemaan äänen suuntaan. Hän näki rotan, joka rynnisti kohti heitä hengitys pilvinä höyryten, ja parrakkaan, turkisasuisen hitulaisen, joka istui hajareisin sen selässä. Ketterä tarttui hädissään isänsä käsivarteen. Ratsastajan lähestyessä hän huomasi tämän repaleisen takin ja naarmuiset kasvot. Isä oli selvästi veikannut oikein: sotilas oli pudonnut vahingossa pakastimeen. Tämä puristi keihästä kädessään ja mulkoili heitä uhkaavasti rymistelllessään lähemmäs.

”Hän ei todellakaan taida olla puhetuulella”, Ketterä huomautti, ja he pinkkaisivat juoksuun.

”Mitäs minä sanoin”, isä mutisi.

He räpikäivät ylös jääseinää hyödyntäen menomat-
kalla muodostamia askelmia ja tarttumakohtia. Isä töni
Ketterää edellään ja yritti suojata tätä siltä varalta, että
vieras päättäisi viskata heitä keihäällä. Ketterän näyttäessä
tietä isä potki jäätä irrottaakseen siitä lohkaraita ja
pommittaakseen niillä Onkalon ratsastajaa. Rotta kiersi
ympyrää pakenevien hitulaisten alapuolella, ja sen kuono
väpätti vimmatusti ratsastajan miettiessä seuraavaa
siirtoa.

”Osaavatko rotat kiivetä?” Ketterä huohotti.

”Kyllä. Ne ovat hyviä kiipeilijöitä. En tosin tiedä,
pysyisikö ystävämme kiipeävän ratsun selässä.”

”Kysymykseesi taidettiin juuri vastata...”

Rotta loikkasi jääseinälle, ja ratsastaja takertui tiukasti
sen turkkiin vauhdittaen sen menoa kiukkuisilla huudoil-
laan. Toisinaan rotan tassut lipsuivat liukkaalla jäällä,
mutta se ei pudonnut vaan eteni tasaista vauhtia huoli-
matta ylimääräisestä painolastistaan. Ketterä pääsi pakas-
timen huipulle, kääntyi ja huomasi rotan saavuttavan
heitä. Hän tarttui kiireesti isänsä käteen ja auttoi tätä
kapuamaan viimeiset askelmat.

He kipittivät pitkin pakastimen reunaa, kunnes pakotie äkkiä katkesi. Kuilu erotti heidät naapurihyllystä, joka oli täynnä jäätelökastikepulloja, strösselipurkkeja ja suklaanappeja. Railo oli kapea, mutta Ketterää huimasi, kun hän katsoi lattiaa, joka häämötti suunnattoman kaukana heidän alapuolellaan. Nyt ei kuitenkaan ehtinyt epäröidä. He loikkasivat käsi kädessä kuilun yli ja syöksähtivät vitriinin taakse, huohottivat ja kuuntelivat, kuinka rotta urheasti kiipi ylös kohti pakastealtaan reunaa. Se ei aikonut luovuttaa.

”Se ei saa seurata meitä kotiin”, isä sanoi. ”Nyt tarvitaan suunnitelma. On aika soveltaa sääntöä numero neljä.”

Sääntö numero neljä kuului: *Jos ei hyvältä näytä, kekseliäisyyttäsi käytä.* Ketterä vilkuili hyllyä löytääkseen jotakin, mistä voisi olla apua.

”Isä – vaahterasiirappi!” Hän osoitti pulloja täynnä ruskeaa, kiiltävää nestettä.

”Tahmeaa tavaraa, mutta olemmekin aikamoisessa liisterissä”, isä kommentoi. ”Hyvin keksitty, Ketterä.”

Yhdessä he hivuttivat yhden pullon erilleen muista.

”Työntö!” isä karjaisi, ja he tuuppasivat muovipulloa kaikin voimin. Pullo vaappui hetken aikaa ja kellahti sitten kyljelleen tyydyttävästi tömähtäen. ”Meidän on

jotenkin keploteltava korkki irti.”

”Ei ole aikaa!” Ketterä osoitti kohti pakasteallasta. Rotta oli räpiköinyt ulos pakastimesta ja lähestyi nyt heitä hoippuen epävakaasti pitkin altaan jäistä reunaa. Se näytti vakaasti päättäneen, ettei toistaisi virhettään ja mätkähtäisi takaisin hyisiin syvyyksiin. Ratsastaja hymyili omahyväisesti. Hän näytti uskovan, että saalis oli peruuttamattomasti nalkissa. Olihan hänen rottansa taatusti nopeampi kuin kaksi jalan taivaltavaa hitulaista!

Ketterä nappasi veitsensä kassista. Hän kohotti sen pänsä päälle ja survaisi terän pullon kylkeen. Muovi halkesi, ja aukosta alkoi norua siirappia.

”Tuo ei paljon auta”, isä tokaisi. ”Hei, tyttö, mitä sinä oikein yrität?” Ketterä oli hypännyt hänen selkäänsä ja kapusi nyt hyvää vauhtia hänen harteilleen.

”Auta minut ylös!” hän huudahti. ”Pian roiskahtaa!”

Isä seisoj tukevasti paikoillaan Ketterän tasapainoillessa hänen olkapäillään. Tämä odotti oikeaa hetkeä – ajoitus ei saanut mennä pieleen!

”Ketterä”, isä ärisi. ”Sinun on parasta onnistua.”

”Niin onnistunkin! Vielä pikku hetki...”

Rotta saavutti heitä yhä. He melkein tunsivat sen viiksien kutittavan kasvojaan, kunnes –

”Nyt!” Ketterä karjaisi, loikkasi ilmaan ja rojahti koko

painollaan ruhjotun siirappipullon päälle. Siirappia ruis-
kahti aukosta suoraan rotan kasvoille ja levisi kuplien
hyllylle. Yllättynyt rotta vingahti. Isä heittäytyi vatsalleen
pullon päälle tyttärensä viereen, jolloin uusi siirappi-
suihku kuorrutti ratsastajan ja ympäröi rotan lisäkerrok-
sella liukasta, ruskeaa tahmaa. Ratsukko oli auttamatto-
masti jumissa. Rotan ei auttaisi kuin nuolla turkkinsa ja
tassunsa puhtaiksi vapautuakseen varsin maukkaasta
ansastaan. Ratsastaja ulvoi raivosta ja kohotti keihästään
viskatakseen sillä vihollisklaanin hitulaisia, jotka olivat
päihittäneet hänet nokkeluudessa... mutta kaksikko oli jo
kadonnut varjoihin.